

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань екологічної політики та природокористування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-27-06, факс: 255-22-72

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

**на проект Закону про водовідведення стічних вод населених пунктів,
внесений Кабінетом Міністрів України
(реєстр. № 6478 від 28.12.2021 р.)**

За дорученням Голови Верховної Ради України від 29.12.2021 Комітет з питань екологічної політики та природокористування на своєму засіданні 16 лютого 2022 року (протокол № 114) розглянув проект Закону про водовідведення стічних вод населених пунктів (реєстр. № 6478 від 28.12.2021 р.), внесений Кабінетом Міністрів України.

Як зазначено у пояснювальній записці, метою законопроекту є забезпечення необхідними умовами для реалізації прав громадян на отримання якісного централізованого та нецентралізованого водовідведення при одночасному зменшенні негативного впливу стічних вод на навколишнє природне середовище. На сьогоднішній день питання водовідведення частково враховано в Законі України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення». Але питання нецентралізованого водовідведення в Україні не врегульовано жодним нормативно-правовим актом.

Проект Закону розроблено Міністерством розвитку громад та територій України на виконання вимог Директиви Ради 91/271/ЄЕС «Про очистку міських стічних вод» від 21 травня 1991 року, прийняття якого забезпечить створення необхідних умов для ефективної роботи складових системи водовідведення та у правовому полі врегулює відносини між суб'єктами господарювання з водовідведення та споживачами послуг з одного боку та підприємствами та органами державного нагляду і контролю у сфері охорони навколишнього природного середовища з іншого боку.

Проектом пропонується визначати правові, економічні та організаційні засади функціонування систем централізованого та нецентралізованого водовідведення шляхом прийняття окремого Закону про сферу водовідведення.

Крім того, законопроектом вносяться зміни до Водного кодексу України, законів України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Зокрема, шляхом внесення змін до Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» передбачено виключення сфери водовідведення із дії цього Закону.

Шляхом внесення змін у Водний кодекс України пропонується викласти у новій редакції визначення терміну «вода стічна» та доповнити новим терміном «поверхнева стічна вода».

Міністерство фінансів України у своєму експортному висновку зазначило, що реалізація проекту може вплинути на показники державного бюджету, оскільки передбачає розробку державних та міждержавних програм. Розробник проекту акта не надав розрахунків, необхідність подання яких передбачено пунктом 1 параграфа 50 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950, відповідно до Методики, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 21.03.2008 № 428.

Засади розроблення, затвердження та виконання державних цільових програм визначені Законом України «Про державні цільові програми». Тому розробка державних і міждержавних програм не може бути предметом законопроекту. Крім того, відповідно до положень постанови Кабінету Міністрів України від 11.10.2016 № 710 «Про ефективне використання державних коштів» припинено підготовку проектів нових державних цільових програм або внесення змін до затверджених цільових програм, що потребують додаткового фінансування з державного бюджету. Законопроект потребує доопрацювання.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг повідомила, що передбачені законопроектом норми щодо наділення Мінрегіону повноваженнями з розроблення, а Кабінету Міністрів України з затвердження ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, суперечать чинному законодавству України.

Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини законопроект підтримується за умови врахування висловленої пропозиції в частині доповнення законопроекту нормою щодо підстав для проведення позапланових перевірок за надходженням рішення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (абзац 3 частини другої статті 27 та підпункт 2 пункту 2 Розділу X).

Головне науково-експертне управління, проаналізувавши законопроект, висловило щодо його змісту ряд зауважень. Так, Головне управління вважає, що назва проекту, у якій йдеться про «водовідведення стічних вод населених пунктів», не повною мірою узгоджується з його змістом, оскільки у проекті також йдеться про стічні води виробничого походження, які утворюватимуться на об'єкті (виробничій потужності), що об'єктивно може бути розташований поза межами населеного пункту. Імплементация Директиви Ради 91/271/ЄЕС «Про очистку міських стічних вод» від 21 травня 1991 року забезпечена проектом не повною мірою. Визначення змісту деяких термінів (ст. 1 проекту) характеризується нечіткістю та неоднозначністю, що може ускладнити їх застосування.

Серед іншого, у Головного управління викликає зауваження редакція положень абзаців 13, 14 ч. 1 ст. 9 проекту, відповідно до яких до повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері житлово-комунального господарства, віднесено, зокрема, «розроблення ліцензійних умов у сфері водовідведення; розроблення нормативно-правових актів у сфері ліцензування водовідведення». Зазначене не узгоджується з п. 28 ч. 1 ст. 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», відповідно до якого ліцензуванню підлягають: «централізоване водопостачання та централізоване водовідведення» (такий же підхід збережений і в оновленому п. 28 ч. 1 ст. 7 цього ж Закону). Це ж зауваження стосується і змін до ст. 11 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», де йдеться про «розроблення ліцензійних умов у сфері водопостачання; розроблення нормативно-правових актів у сфері ліцензування водопостачання».

Вважає необґрунтованим Головне управління положення абз. 5 ч. 1 ст. 17 проекту, відповідно до якого суб'єкти господарювання, що здійснюють водовідведення, зобов'язані «утримувати в належному стані зони санітарної охорони джерел питного та господарсько-побутового водопостачання, прибережні захисні смуги, смуги відведення, берегові смуги водних шляхів, очисні та інші водогосподарські споруди та технічні пристрої». При цьому, слід враховувати положення абз. 4 ч. 1 ст. 38 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», згідно з яким санітарна охорона у сфері питної води та питного водопостачання забезпечується «юридичними і фізичними особами, діяльність яких впливає на стан джерел та об'єктів питного водопостачання та водовідведення, шляхом здійснення за рахунок власних коштів заходів з охорони вод від забруднення, засмічення та виснаження і забезпечення безпеки виробництва та постачання питної води».

Звертається увага на те, що більшість положень ст. 20 «Інвестиційна діяльність у сфері водовідведення» проекту відтворюють положення чинної ст. 181 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення». Водночас, поза увагою проекту залишено такі важливі питання, як порядок розроблення, погодження та затвердження інвестиційних проектів суб'єктів господарювання, порядок контролю за їх реалізацією у сфері централізованого водовідведення.

Згідно з ч. 1 ст. 24 проекту завданням державного обліку у сфері водовідведення є систематизація даних про підприємства водовідведення, споживачів послуг із централізованого водовідведення, обсяги наданих послуг. З наведеного випливає, що нецентралізоване водовідведення, його споживачі та обсяги не є предметом державного обліку у сфері водовідведення. Такий підхід виглядає необґрунтованим з огляду на те, що необхідність врегулювання питань нецентралізованого водовідведення у пояснювальній записці до проекту зазначена причиною необхідності його прийняття.

Частина запропонованих у проекті змін не належить до предмету його регулювання відповідно до визначеної назви – «Про водовідведення стічних вод

населених пунктів». Наведене стосується змін до ст. ст. 42 та 43 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», ч. 2 ст. 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

На думку Головного управління, порушене питання могло б бути вирішене шляхом внесення необхідних доповнень до Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», тим більше, що питанням нецентралізованого водовідведення у проекті присвячено, по суті, небагато положень. Крім того, поза межами правового регулювання залишилися вимоги до елементів системи нецентралізованого водовідведення, не визначені підстави та порядок надання споживачеві послуг нецентралізованого водовідведення, не визначені механізми екологічного контролю стічних вод, також із положень проекту незрозуміло, куди, ким і як зливаються стічні води при нецентралізованому водовідведенні.

Підкомітет з питань охорони і раціонального використання водних ресурсів та державного моніторингу навколишнього природного середовища на своєму засіданні 16 лютого 2022 року розглянув проект Закону про водовідведення стічних вод населених пунктів, реєстр. № 6478, та спільно з Міністерством розвитку громад та територій України – розробником законопроекту, проаналізував зауваження Головного науково-експертного управління.

За результатами обговорення, підкомітет зазначив, що більшість зауважень Головного управління та інші необхідні пропозиції і зауваження можуть бути враховані під час внесення народними депутатами України пропозицій і поправок до тексту законопроекту під час його підготовки до розгляду Верховною Радою України у другому читанні. Підкомітет пропонує Комітету з питань екологічної політики та природокористування рекомендувати Верховній Раді України законопроект реєстр. № 6478 за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу.

Враховуючи вищевикладене, Комітет ухвалив висновок та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про водовідведення стічних вод населених пунктів (реєстр. № 6478 від 28.12.2021 р.), внесений Кабінетом Міністрів України, включити до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України IX скликання, за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу.

Співдоповідачем на пленарному засіданні із зазначеного питання визначено народного депутата України, голову підкомітету з питань охорони і раціонального використання водних ресурсів та державного моніторингу навколишнього природного середовища Прощука Е.П.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: БОНДАРЕНКО ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA10400000764A4D00FD673202

Дійсний до: 09.04.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-15/03-2022/46609 від 17.02.2022

839757